

ALLEGRO

NYHETSBLAD FOR OSLO-FILHARMONIENS VENNER

ÅPNE PRØVER
2019/2020
SIDE 2

NYTT FRA OFO
SIDE 3

ARTHUR NIKISCH
I OSLO
SIDE 4

FOTO: BÅRD CUNDERSEN

Bli bedre kjent med... Tom Vissgren

Helt øverst på podiet, skuende utover både orkesteret og publikum, står mannen som siden 2008 har styrt køllene på pauker. -Jeg begynte å spille trommesett da jeg var 6 år gammel, forteller Tom Vissgren, solopaukist i orkesteret. -I ungdomstiden spilte jeg blant annet i et progrock-band, før jeg begynte å spille jazz og var med på å drive en jazzklubb i Tønsberg. På gymnaset begynte jeg også å spille piano og skli over til å høre mye

på klassisk musikk. Faren til Tom drev en musikkforretning, og da han på midten av 70-tallet skaffet Tom to pauker, var det gjort. -På den tiden var det umulig å få tak i orkesterstemmer til pauker, så jeg lånte bunkevis med partiturer på biblioteket og skrev ned stemmene for hånd.

Etterhvert gikk det over til musikkstudier, først hos Knut Fjellhøi og Per Melsæther i Oslo, før han senere begynte på NMH. Samtidig reiste han til New York og tok timer hos Roland Kohloff i New York-Filharmonien. Han jobbet deretter som solo-paukist i Bergens-filharmonien i 25 år, før han som sagt begynte i jobben som solo-paukist i Oslo-Filharmonien i 2008.

For de av oss som ikke har så mye kunnskap om pauker kan det kanskje se lett ut. Sannheten er imidlertid at det er et svært komplisert instrument, som byr på flere utfordringer. -Paukene kan fungere både rytmisk,

harmonisk og noen ganger melodisk. Det er mulig for paukene å være melodiske ettersom at de er utstyrt med pedaler som slakker og strammer skinnene, forteller Tom. -Man må også hele tiden søke etter riktig klang, dynamikk og artikulasjon ved å velge riktige køller til det aktuelle stykket, men også i forhold til ny akustikk når vi er på turné. I tillegg spiller vi mesteparten av tiden på naturskinn, som gjør at vi får store utfordringer med tanke på temperaturer, som gjør at toner stiger og synker, sier han videre.

For Tom var det egentlig aldri noe alternativ til det å bli musiker. -Å spille pauker i et orkester er det jeg alltid har ønsket. Det å befinne seg midt inni for eksempel en Mahler- eller Mozart-symfoni lar seg vanskelig beskrive. Det er samtidig helt fantastisk å være en del av Oslo-Filharmonien, med så mye kompetanse rundt seg hele tiden. Jeg er ganske sikker på at jeg deler denne følelsen med alle mine kollegaer i orkesteret, avslutter han.

TEKST:
MERETE KJØLBERG SOLUM

Foto: CF Wesenberg

Kjære Venner

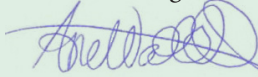
Takk for nok en flott sesong! Nå er oppvarmingen over og vi skal gå inn i Oslo-Filharmoniens storslåtte feiring av sine 100 år fra august. Det er utrolig mye å glede seg til i jubileumsprogrammet og undertegnede må nok planlegge alle ferier ut fra programmet for å gå glipp av minst mulig.

Vi i styret skal benytte jubileumssesongen til å synliggjøre foreningens viktige støtte til orkesteret og ikke minst alle fordelene man får som medlem. Vi håper at vi sammen med orkesteret kan nå ut til så mange musikkelskere som mulig, og kanskje vi også klarer å inspirere nye lyttere.

Jeg vil gjerne rette en stor takk til dere som møtte opp og viste sitt engasjement på årsmøtet. Deres stemme er viktig for foreningen og orkesteret, så tusen takk for at dere bidrar, engasjerer dere, kommer med verdifulle innspill og har høye forventninger til styrets arbeid. Fortsett med det! På bakgrunn av det flotte engasjementet avholder vi ekstraordinært årsmøte 5. juni for å ta opp igjen saken om jubileumsfondet. Håper vi ses der.

Med dette vil jeg ønske dere alle en riktig god sommer og jeg håper vi ses på Myraløkka 16. juni.

Med vennlig hilsen

Ane Wadd-Oseth,
styreleder

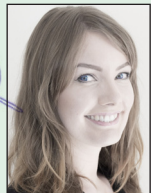

FOTO: SVEIN WADD-OSETH

2019

Tirsdag 27.08.19 kl.11.15-14.00

Petrenko, dirigent. Bartók

Tirsdag 01.10.19 kl.11.15-14.00

Aadland dirigent. Mahler

Tirsdag 12.11.19 kl.11.15-14

Gullberg Jensen dirigent. Johan Svendsen

Tirsdag 11.12.19 kl.16.15-19.00

Leleux, dirigent. Solset, sopran. Hallenberg, alt. Bowen, tenor. Foster Williams, bass. Bachs juleoratorium

2020

Tirsdag 14.01.20 kl.11.15-14.00

Petrenko, dirigent. Tsujii, Piano. Beethoven og Stauss

Tirsdag 11.02.20 kl.11.15-14.00

Mäkelä, dirigent. Ravel

Tirsdag 03.03.20 kl.11.15-14.00

Nagano, dirigent. Eberle, fiolin. Brahms

Tirsdag 17.03.20 kl.16.15-19.00

Saraste, dirigent. Larsson, mezzo. Mahler

VENNETREFF SESONGEN 2019/2020

I jubileumssesongen vil vennetreffene foregå i Glasshuset og være åpent tilgjengelig for alle som har vært på konsert. Treffene vil ta form som musikermøter, der Christian Borch intervjuer ulike musikere. Som medlem av venneforeningen får du som vanlig 25% rabatt på konsertene. I tillegg til rabatterte konsertbilletter til disse arrangementene, får vennene 25 reserverte plasser helt foran. Her er det førstemann til mølla som gjelder som prinsipp.

Det arrangeres fire treff i jubileumssesongen:

Fredag 23. august

Torsdag 7. november

Torsdag 20. februar

Torsdag 23. april

Allegro

Utgis av Oslo-Filharmoniens Venner
Postboks 1607 Vika, 0119 Oslo
Tlf.: 922 55 885/470 97 027

Styret

Ane Wadd-Oseth, leder
ane@wadd.no tlf.: 922 55 885
Styret for øvrig:
Torill Hansen Birkedal, Niels Aschehoug,
Ingvild Glimsdal, Trond Olav Svendsen
og Merete Kjølberg Solum

Digitale og sosiale medier (OFV):

Mail: post@ofvenner.no

Nett: ofvenner.no

Facebook: [@Oslo-Filharmoniens Venner](https://www.facebook.com/Oslo-Filharmoniens-Venner)

Instagram: [@filharmoniens_venner](https://www.instagram.com/filharmoniens_venner)

Twitter: [@OfVenner](https://twitter.com/OfVenner)

Merete Kjølberg Solum, redaktør Allegro,
meresol@live.no, tlf.: 470 97 027

Oslo-Filharmonien:

Oslo Konserthus: 2311 3111
Billettservice (ikke serier): 8153 3133
Mail: ofo.no

Spesialtilbud, Venneforeningen:

Bestilling når ikke annet er oppgitt:
salgskontor@fo.no
Tlf.: 2311 6060 (Oslo-Filharmonien)

NYTT FRA OFO

Til tross for en strålende vellykket vårsesong både kunstnerisk og publikumsmessig, er det absolutt ikke tid for å hvile på laurbærene, for i skrivende stund er det bare noen dager igjen til den store friluftskonserten på Myraløkka og 2-3 uker til OFO tar sommerferie. Og i august kickstarter vi jubileumssesongen med «Oslo-Filharmonien i nabolaget», hvor orkestret spiller gratis utendørskonserter for hele familien på Haugenstua 8.8., Holmlia 10.8. og Hovseter 11.8. Vi spiller musikk som spenner fra Beethoven til Star Wars, dessuten medvirker også Groruddalens store sønn, Hkeem, No 4 og Harpreet Bansal som gjesteartister. Bydelene er selvsagt nære samarbeids-partnere, og ekstra stas er det at Oslo-Filharmoniens jubileumssesong starter i Haugenstua borettslag, som selv fyller 50 år i år!

Torsdag 15.august kl. 21 inviteres hele byen til gratis musikalsk fest på Slottsplassen med OFO, sjefdirigent Vasily Petrenko, sangerne Mari Eriksmoen og Bror Magnus Tødenæs og Oslo Filharmoniske Kor. Konserterten arrangeres i samarbeid med NRK og sendes direkte på NRK1. Slik markerer OFO en lang tradisjon som startet helt tilbake i 1922 med orkestrets aller første friluftskonsert på St.Hanshaugen. Formålet er å nå ut til flest mulig nye publikummere med den aller fineste musikken gjennom å invitere til lyttfest – som er selve mottoet for jubileumsfeiringen. Lyttfest handler om selve lyttingen, ikke bare hos publikum, men også hos musikerne – for få mennesker er bedre lyttere enn musikere! Men å lytte dreier seg heller ikke bare om musikk, å lytte er en av de fineste menneskelige aktiviteter man kan tenke seg, det innebærer å stille seg åpen for hva andre gir uttrykk for og som man kan lære noe av.

Lyttfesten vil gå som en rød tråd gjennom hele jubileet, også når den innendørs konsertsesongen sparkes i gang i Oslo Konserthus 21.august. Sesongåpningen består av 3 konserter hvor OFO skuer både tilbake og framover rent musikalsk. 21.august spilles både et helt splitter nytt verk av Øyvind Torvund og Tsjajkovskijs 5.symfoni, verket som er selve symbolet på orkestrets internasjonale gjennombrudd under Mariss Jansons. I tillegg byr åpningsuken på Elgars fiolinkonsert med Vilde Frang, Strauss' obokonsert med David Friedemann Strunck og Halvorsens Norsk rapsodi nr. 1. Alt sammen musikk det garantert er verdt å lytte til!

TEKST:
LIV BEATE SKAVDAHL

FILHARMONIENS SLAGVERKERE FIKK VIST HVOR GODE DE ER

Etter konserten den 23. mai ble Oslofilharmoniens venner invitert til slagverk gruppen bakerst på podiet. Det var Christian Michael Berg, Terje Viken, Heming Valebjørg og Tom Vissgren (solo paukist) som viste frem og spilte på en rekke av sine instrumenter. Vi fikk en fantastisk demonstrasjon av hva slagverkerne våre egentlig står for. I stykket Feste romane, symfoniske dikt, var hele 10 slagverkere inklusive paukisten i virksomhet. 60 instrumenter var i bruk. Ytterligere 100 instrumenter er lagret

på bakrommet. Musikerne viste ulike måter å frembringe et stort antall klangvariasjoner. Spesielt interessant var det å høre om hvilke friheter de har når det gjelder tolkning og utførelse. Komponisten gir til dels liten basis for tolkning. Dirigenten gir sine hint og noen krav, men det er musikerne selv som til syvende og sist i praksis bestemmer tolkning, klangbildet og presisjon. For en som har overvært konsertene til OFO i veldig mange år, var dette et meget nyttig og lærerikt møte med slagverkerne.

Ole Arnt Westberg

Foto: Niels Aschehoug

Fjord Classics

Velkommen til Fjord Classics kammermusikk festival i Sandefjord 2-5 juli 2019.

For tredje år på rad presenteres et spennende og variert program med internasjonale musikere i verdensklasse. For nærmere informasjon se program på : fjordclassics.com.

Arthur Nikisch i Oslo

I anledning 100-årsjubileet henter Allegro frem begivenheter fra Oslo-Filharmoniens første sesong 1919/1920.

Mandag 26. og onsdag 28. april 1920 hadde orkesteret selveste Arthur Nikisch som gjestedirigent. Han var intet mindre enn verdens mest berømte og pååktede dirigent. Programmet var tysk og solid: Ludwig van Beethovens Leonore-ouverture nr. 3, symfoni nr. 1 i c-moll av Johannes Brahms, Tod und Verklärung av Richard Strauss og Richard Wagners Tannhäuser-ouverture.

Arthur Nikisch var ungarer. Han begynte sin musikerkarriere som fiolinist, og spilte noen år i Wienerfilharmonien. I 1884 uroppførte han Anton Bruckners 7. symfoni i Leipzig. Siden 1895 var han sjefdirigent for både Gewandhausorkesteret i Leipzig og Berlinfilharmonien. At Nikisch kom til Kristiania kunne sees som kronen på verket i Filharmonisk Selskaps rikholdige første sesong. Med denne berømte dirigenten kunne Filharmonisk Selskap selge billetter til tre kvelder, både generalproven søndag 25. april, konserten i Logen mandag og en gjentakelse av programmet i Calmeyergatens misjonshus på onsdag.

Samtidig var det en viss politisk spenning forbundet med Nikisch. Saken var at Kristianias kjente impresario Rudolf «Rulle» Rasmussen tre år tidligere, i mai 1917, hadde forhandlet med Nikisch og Berlinfilharmonien om gjestespill i Kristiania. Dette skulle innpasses i en turné som omfattet København, Malmö, Stockholm og Göteborg. Men planen ble forpurret av en pressekampanje, i hovedsak organisert av Norges Handels og Sjøfartstidende. Verdenskrigen raste med full kraft, og i februar 1917 hadde det keiserlige Tyskland innledet en uinnskrenket ubåtkrig for å stoppe forsyningene til de britiske øyer. Norge hadde en av verdens største handelsflåter, og senkningene kostet hundrevis av norske sjøfolk livet. Nikisch og Berlinfilharmonien gjennomførte sin turné i Danmark og Sverige, men gjestespiilet i Kristiania ble ikke noe av.

I april 1920 kom Arthur Nikisch uten sine berlinere, men lå det en provokasjon i at programmet var utelukkende tysk? Protestene fra 1917 merkes bak Christian Sindings velkomsthilsen i Dagbladet for 23. april: «Arthur Nikisch er av fødsel ungarsk. Som kunstner er han internasjonal. Han tilhører den sjeldne art av mennesker, som eier evnen til å lede sine medmennesker opp til et høiere nivå. Et menneske for mennesker.» Sinding avsluttet: «Jeg hilser ham hjertelig velkommen!»

Også Filharmonisk Selskaps sjefdirigent Georg Schneevoigt bedrev forhåndsreklame i Aftenposten for 20. april: «Undertegnede tillader sig at fæste publikums opmerksomhed på denne leilighed til at kunde lytte til denne enestaaende kunstners suggestive prestationer. Nikisch' personlig indsats i vor tids musikliv er og har været af rent reformatorisk art. I ham har den moderne dirigent fundet sit ideal.»

Nikisch kom og triumferte. Etter konsertene skrev den senere komponisten Bjarne Brustad, på denne tiden fiolinist i orkesteret, en omtale i avisen Arbeider-Politikken: «Nikisch er ingen kapelmestertype med rappe indfald til høire og venste, han takterer ikke, han saa og si modellerer, former tonerne fra de

forskjellige grupper i orkesteret, framhæver, lar træ i bakgrunden, samler dem til et harmonisk hele med rolige fullændte bevægelser, der er det naturlige udtryk for hans store mesterskap i analyse. Hvor selvfølgelig og klart alt blir tilrettelagt og hvilken skjønn klang opnaar han ikke?»

Besøket i Kristiania må ha gitt mersmak. I mai 1921 kom Nikisch tilbake og ledet Filharmonisk Selskaps Orkester i dets største prosjekt til da, en serie med samtlige av Beethovens symfonier. Han døde i januar 1922 i Leipzig.

TEKST:
TROND OLAV SVENDSEN

Filharmoniske Selskap.
Billetsalget til
Eneste
NIKISCH
Konsert
Mandag 26. April Kl. 8
i Universitetets Aula
foregaar daglig i Biletcentralen,
Paladsteatret 10-4. Tel. 6032.
Program:
Beethoven, Brahms, Rich. Strauss,
Wagner.
Billetter à Kr. 10, 6 og 3.
Offentlig Generalprøve
paa
Nikisch-Konserten
i Universitetets Aula
Søndag 25. April Kl. 1.
Billetter à Kr. 5.—, 3.— og 2.—
i Biletcentralen, Paladsteatret, Karl
Johans gate 43, Lørdag fra 10-4
og ved Indgangen fra Kl. 12.
— Ingen Fribilletter —

Annonsen i Dagbladet, lørdag 24. april 1920